

De geschiedenis van De Beukenhof en de Nicolaasschool door Bèr Reijnen

Natuurlijk is het al eventjes geleden, maar ook ik ben in dit gebouw naar school gegaan. De school heette toen nog niet **De Beukenhof**, maar de grote bruine beuken stonden er wel en die ene, die er nu nog over is, lijkt in al die jaren nauwelijks groter geworden *.

Dat was toen in schooljaar 1940-1941. Ik zat op de BEWAARSCHOOL H. Theresia. Het woord KLEUTERSCHOOL moest nog worden uitgevonden. En intussen is ook dát woord ouderwets geworden en heet het nu GROEP 1 en GROEP 2 van de basisschool. Horende tot de oudste kleuters zat ik BOVEN. De groep jongere kleuters zat ONDER; die kleinsten konden en mochten natuurlijk nog niet de twee trappen op. Wij wel!

In die bewaarschool van toen, kun je nu, ruim zestig jaar later, groep 1 en groep 2 vinden.

Wij hadden daar toen geen juf of meester, geen mevrouw of meneer. Sommige klassen van de meisjesschool naast ons, hadden wél een juf. Nee, wij hadden zusters; vrouwen met lange zwart-bruine kleren aan en om hun gezicht een witte "kartonnen" boog. Hieraan zat een zwarte doek, zodat je van de rest van het hoofd niets kon zien. De zusters noemden dat hun KAP.

Foto archief Piet Bongers

De zusters begeleiden de communicantjes

** De prachtige beukenboom waar Bèr Reijnen op doelt, is helaas in 2006 geveld. De boom was aangetast door schimmels en dreigde bij een zware storm om te vallen. (aanvulling directie basisschool De Beukenhof en De Nicolaasschool 2009)*

Deze zusters woonden eigenlijk op DE KREPPEL, het grote klooster van de zogenoemde Franciscanessen van Heythuysen of, zoals ze op officiële papieren heetten:

“Vereniging van vrouwen tot bevordering van huiselijk geluk”.

Heythuysen heeft aan deze kloosterorde veel te danken. Vooral op onderwijskundig gebied. Meer dan 150 jaar hebben zij gezorgd voor de opvoeding en ontwikkeling van de Heythuysense meisjes. Dat begon dan op de bewaarschool (kleuterschool) en daarna de lagere school. Later is daar, voor degenen die konden en wilden, op de Kreppel nog vervolgonderwijs (ULO) bijgekomen.

Niet alleen zorgden de zusters voor het onderwijs aan de Heitser meisjes. In 1842 startten de zusters al met een intern pensionaat. En in 1861 begon men op de Kreppel al met een opleiding voor onderwijzeressen. In 1912 begon men met het Mulo onderwijs en pas in 1921 werden externen toegelaten. In die tijd was de Kreppel een chique maar strenge kostschool die in hoog aanzien stond in binnen- en buitenland. Daardoor waren er leerlingen uit alle windstreken.(aanvulling Heemkunde)

Dat de zusters van de Kreppel belangrijk werk deden voor de vrouwelijke jeugd van Heythuysen, was het plaatselijke gemeentebestuur indertijd al vrij snel opgevallen. Daarom hebben de zusters maar zelden tevergeefs een beroep gedaan op de Heythuysense overheid.

Zo was omstreeks 1885 het Generaal Bestuur van de Zusters Franciscanessen op zoek naar een betere en vooral grotere ruimte voor het geven van les in de vakken lezen, rekenen, schrijven en nuttige handwerken. Bij de school van de gemeente, de openbare jongensschool met 4 lokalen, gebouwd in 1880, lagen er nog altijd twee leeg. Hiervan hebben de zusters jarenlang gebruik mogen maken.

Deze 4 lokalen vormen thans het jeugdhuis in de Schoolstraat.

Foto archief Piet Bongers

Het schoolstraatje met links het jeugdhuis. En op de achtergrond het klooster.

Het Sjoelsträtje met links het jeugdhuis en oud raadhuis met op de achtergrond 't klein kluusterke, (waar nu de Aldi ligt).

De muur rechts is een restant van de overdekte speelplaats en de buitentoiletten. Deze in 1909 gebouwde meisjesschool ging in 1932 verder als jongensschool. Twee lokalen van de oude school bleven voor noodopvang aan de jongensschool verbonden tot in 1950 twee nieuwe lokalen werden bijgebouwd. De twee andere lokalen van de oude school werden Lagere Landbouwschool. Deze ging in de laat vijftiger jaren naar een noodopvang aan de Kloosterstraat. Tot in 1960 een nieuwe Land- en Tuinbouwschool werd gebouwd aan de Oude Trambaan. Nu is daar "Penders Voetzorg" gevestigd. De oude school werd toen in zijn geheel opgeknapt als jeugdhuis.(aanvulling Heemkunde)

Nadat in 1900 de leerplicht was ingevoerd, werd voor de beide gebruikers van deze 4 schoollokalen de ruimte weldra te klein. Daarom bouwden de Zusters in 1909, onder leiding van architecten Wagemans uit Roggel, wat verderop in de huidige Schoolstraat, een nieuwe meisjesschool met 4 lokalen.

Nog vóór dat de zusters daar het zilveren bestaansfeest van de school konden vieren, lagen er plannen voor een grootse nieuwbouw op tafel.

Aan de Dorpstraat, daar waar wij vandaag de dag de supermarkt Aldi kunnen vinden, hadden de zusters (waarschijnlijk al vanaf 1886) een bewaarschool. Dit gebouw en het eraan vast liggende herenhuis, waarin later de zusters van de bewaarschool woonden, zouden worden gesloopt. Hier werd in 1931 begonnen met de bouw van "t Kluuesterke".

Foto archief Piet Bongers

Het klooster aan de Dorpstraat

Dit kleine klooster, met woonvertrekken voor een gering aantal religieuzen, had verder diverse ruimtes voor wijkverpleging, het zogenaamde Groene Kruis.

In de diepe tuin achter dit gebouw, werd nog in datzelfde jaar, in het zogenaamde BOSCHJE, gestart met de bouw van een moderne school. De bouwvergunning hiervoor, dd. 24 augustus 1931, vermeldt hierover: "School voor R.K. Bijzonder Lager Onderwijs en dito voor bewaarschool- en handenarbeid". Net als bij het nieuwe klooster stond ook dit werk weer onder leiding en toezicht van vader en zoon Wagemans uit Roggel.

Deze zeer deskundige architecten waren waarschijnlijk niet op de hoogte van het feit dat de bouwplaats van de school een opgevuld ven of brandkuil betrof. Hierdoor vertoonde de nieuwe school al gauw scheuren die tot op de dag van vandaag(2009) nog zichtbaar

*zijn. Ondanks dit euvel heeft de school de acceptabele leeftijd van 77 jaar bereikt.
(aanvulling Heemkunde)*

Ongeveer een jaar later, in 1932, trokken de meisjes in de zes nieuwe lokalen van de **H.Hartschool** en de kleuters hadden twee lokalen in hun **H.Theresiaschool** (de huidige Basisschool de Beukenhof).

Lagere school H. Hartschool / bewaarschool H. Theresiaschool

Tegen het einde van de jaren vijftig werden in de kloostertuin, als noodvoorziening, twee oude barakken geplaatst, omdat de kleuterschool uit haar jasje was gegroeid. Met de definitieve oplossing, begin schooljaar 1965-1966, waren zowel de kleuterschool als de meisjesschool gebaat. De kleuters verlieten toen het gebouw aan de Notaris Ruttenlaan, als ook de houten lokalen in de tuin van de zusters.

*De vrijstaande lokalen bij de Beukenhof, waren jarenlang een open overdekte speelplaats. Deze en het pad naar de school waren verhard. De rest van de speelplaats werd onderhouden door deze regelmatig aan te vullen met kiezelstenen.
(aanvulling Heemkunde)*

Aan de Graaf van Loonlaan was door Verlaat's Houtbouw een nieuwe kleuterschool met 4 lokalen neergezet: **De Kleuterhof**. Onder de bezielende leiding van Zuster Rosula kwam hier in 1970 nog een vijfde lokaal bij.

Omdat deze ambitieuze zuster in maart 1983 veertig jaar werkzaam was in het kleuteronderwijs, werd zij onderscheiden met de Eremedaille in goud in de Orde van Oranje Nassau. Die had zij absoluut verdiend! Bovendien was zij de laatste religieuze in het lager onderwijs in ons dorp. Deze onderscheiding mag daarom misschien ook gezien worden als blijk van waardering voor het vele en goede werk in ruim anderhalve eeuw door alle Zusters Franciscanessen ten gunste van Heythuysen gedaan.

Twee jaar later, in 1985, kwam de uitvoering van de Wet op het Basisonderwijs tot stand. De Kleuterhof en de H. Hartschool werden samengevoegd en zo ontstond **Basisschool de Beukenhof**.

Nadat de meisjes in 1932 hun "oude" school, gelegen aan de huidige Schoolstraat, hadden verlaten, werd dit gebouw inwendig enigszins aangepast en voorzien van centrale

verwarming. Ook kwam er een overdekt stuk speelplaats bij, met bestrating en buitentoiletten.

Op 28 november 1932 namen de jongens hun intrek in de school die de zusters, in ruil voor jaarlijks f 300,00 meer subsidie, aan de gemeente overgedaan. Met ingang van die dag werd het openbaar onderwijs in Heythuysen opgeheven en kreeg het onderwijzend personeel, bestaande uit mevrouw A. Eyck en de heren H. IndenKleef, W. Giesberts en L. van Acht, eervol ontslag. Allen werden echter onmiddellijk door het R.K. Kerkbestuur benoemd aan de bijzondere lagere jongensschool.

Omstreeks 1957 werd dit gebouw ongeschikt verklaard voor lager onderwijs. Daarom verrees enkele jaren later, aan de Burg. Janssen van Sonlaan, voor de jongens een nieuwe school, **de huidige Nicolaasschool**.

Ondanks het feit dat de meisjesschool was afgekeurd, kreeg de meisjesschool uit 1909 toch opnieuw een onderwijsbestemming.

In het begin van schooljaar 1961-1962 vond de in 1959 gestarte Ulo-school voor jongens (de latere Mavo-Leudal) er een nieuw onderkomen.

Korte tijd nadat in 1986 ook deze tak van onderwijs in Heythuysen (nabij de St. Antoniusmolen) een nieuw gebouw* had betrokken, werd het oude gebouw aan de Schoolstraat afgebroken.

Nu is er dan ook geen steen meer te zien van de school, waarin vele Heythuysenaren ooit onderwijs kregen. Alleen de straatnaam roept bij hen af en toe nog herinneringen op aan die vervlogen tijd.

De Beukenhof is vandaag de dag - hoe kan het anders - heel goed bereikbaar over brede, verharde straten met goede trottoirs. Dat is bij de start van de bouwplannen in 1931 lange tijd anders geweest.

** het VMBO gebouw van St. Ursula aan In de Neerakker – op deze locatie wordt de Brede Maatschappelijke Voorziening Heythuysen gebouwd. Gereed in 2010. (aanvulling directie Basisschool De Beukenhof en de Nicolaasschool 2009)*

Zoals al eerder gezegd, kwam de nieuwbouw te staan achter in de lange tuin van het aan de Dorpstraat gebouwde klooster (thans supermarkt Aldi). Het enige pad daarheen was het tuinpad van het "Kluuesterke". Maar dat wilden de zusters niet! Na lang onderhandelen werd dat naderhand maar aan enkele kinderen van de Dorpstraat vergund.

Via andere mogelijkheden, zoals "Kiggepaedje" (nu Magdalenastraat), "Niessesträötje" (nu Luytersteegstraat), moest je altijd het laatste stuk over grond van andere mensen. Door het aankopen en ruilen van grond heeft het gemeentebestuur van toen, deze beide paden naar de school kunnen leiden. De derde weg, compleet met kastanjabomen, kreeg de gemeente in 1932 cadeau van Notaris Rutten. Om blijvend aan dit feit te herinneren, werd deze straat, naar de voornaam van de notaris, Hubertuslaan genoemd. Veel jaren later is deze straatnaam veranderd in Notaris Ruttenlaan.

De kinderen uit de omgeving van de Kouk en de Biesstraat zochten in het begin hun weg naar school langs de oude tramweg, maar uiteindelijk kwam ook hiervoor een betere oplossing.

Die kwam er versneld doordat in 1948 in Wesseem het OLS werd gewonnen en in 1949 de Oude Trambaan werd klaar gestoomd voor de optocht van de "Aoje Limburger". (aanvulling Heemkunde)

De Beukenhof wordt in 2003 dus 71 jaar.

Oud? Echt niet! Na de face-lift en uitbreiding (bij gelegenheid van de Wet op het Basisonderwijs) in 1985 oogt de school nog steeds jong en fris. Maar zo te horen bestaan er plannen voor een modernere opzet en outlook samen met de Nicolaasschool*.

Een school die leeft, werkt aan haar toekomst!

2003 Bèr Reijnen

** Op 1 augustus 2010 fuseren Basisschool De Beukenhof en De Nicolaasschool. De nieuwe fusieschool krijgt de naam Basisschool De Neerakker. Op 6 september 2010 start Basisschool De Neerakker is een prachtig nieuw gebouw. Basisschool De Neerakker is onderdeel van Brede Maatschappelijke Voorziening De Neerakker. In de Brede Maatschappelijke Voorziening zijn verder gehuisvest; peuterspeelzaal De Belhamel van Bobo Kindercentra buitenschoolse opvang De Twister van Wel.kom Bibliocenter Heythuysen Een nieuw tijdperk voor de kinderen van Heythuysen is aangebroken! (aanvulling directie Basisschool De Neerakker 2010)*